

KATALUNA ESPERANTISTO

(L'ESPERANTISTA CATALÀ)

MONATA GAZETO, ORGANO DE LA

DUA EPOKO - JARO III^a : AUGUSTO-SEPTEMBRO 1923

Literatura Mondo

Monata gazeto, ilustrita, grand-
formata, almenaŭ 20-paĝa.

Interesa enhavo kaj
bonega stilo. Originalaj
esperantaj verkoj kaj tradukoj
el ĉiuj lingvoj.

JARABONO : 12 PESĖTOJ

K. E. F. akceptas abonojn

Andrássy-ut, 81.

BUDAPEST

Esperanto Triumfonta

Ĉiusemajna gazeto,
kun bonega informo-
mado pri nia mo-
vado en la tuta
mondo

PREZO: 0'30 PTOJ. NUMERO

HORREM BEI KOLN

(Germanujo)

CURS PRÀCTIC DE LA LENGUA

ESPERANTO

PER FREDERIC PUJULÀ I VALLÉS,

amb les regles gramaticals,
exercicis en Esperanto i en

Català, i vocabulari

Català - Esperanto.

SEGONA EDICIÓ

PREU: 0'75 PTES.

Gramática Esperanto

— PEL —

DR. J. BREMÓN MASGRAU

3.ª EDICIÓ

PREU DE LA OBRA EN TELA:

4 PESSETES

Nia devizo: *Maro estas gutaro*

KATALUNA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE

Kataluna Esperantista Federacio

Redakcio kaj Administraĵo :
Carme, 30 : BARCELONA

Redaktoro : Jaume Grau Casas

XV^a Universala Kongreso de Esperanto

Nürnberg 2 - 8 Aŭgusto 1923

RUN kelkaj amikoj samurbanoj mi havis la grandan plezuron veturi al tiu gravega kaj sukcesa kunveno de Esperantistoj. Post kelkaj tagoj de restado en Parizo, kie ni ankaŭ vizitis kunvenon de samideanoj prezidatan de S-ro Le Cornec, ni veturis la lastan tagon de julio tra Basel al Nürnberg, kie ni alvenis la 1^{an} de Aŭgusto vespere: proksime de la stacidomo troviĝis la Akceptejo, kie oni donis al ni ĉiujn kongresajn dokumentojn kaj la nomon de la hotelo en kiu ni estas loĝigotaj. Tie ni sciigis pri la granda nombro de kongresanoj — 5.000 aliĝoj kolektiĝis entute, el 41 diversaj landoj kaj 3200 persone partoprenis la Kongreson. Bedaŭrinde pro la malfavoraj politikaj cirkonstancoj, lastahore pli akriĝintaj ankoraŭ, la francaj kaj belgaj esperantistoj nepre devis rezigni sian partoprenon, kaj mi estas tute certa ke niaj germanaj amikoj estas la unuaj kiuj bedaŭras tiun gravan mankon.

La Kongresejo troviĝis en la granda kaj vasta domo de la «Kulturunuiga Societo»; bela kaj ĝojiga vidaĵo estis certe la granda kaj intensa svarmo de la kongresanaro kiu neniam ĉesis tie de mateno ĝis vespero; ĉiu deziro de la kongresanoj povis esti tuj plenumata, ĉar tie troviĝis poŝtoficejo, telegrafejo, monŝangejo, legejo, sekretario, butikoj por vendado de libroj, ĝicetoj por la spektakloj, redakcejoj de Esp. Triumfonta, kiu aperis ĉiutage kaj vendiĝis po 10.000 markoj la numero, ankaŭ tiu de «Literatura Mondo»,

salonoj sufiĉe grandaj por la fakaj kunvenoj, restoracio, kafejo, ĝardenoj, kaj fine la granda festsalono, kapabla enteni pli ol kvar mil personojn.

La duan de Aŭgusto, matene je la 11^a, la granda salono de la kongresejo estis tute plena de la kongresanaro atendanta la plej belan solenajon de la kongreso, t. e. la Malferma Kunsido. Apenaŭ ni sukcesis trafi seĝojn: la estrado estis bele ornamita kun la necesaj alegoriaĵoj: en ĝi troviĝis la aŭtoritatuloj, la ĉefa stabo de esperantismo kaj la reprezentantoj de registaroj kaj delegitoj de internaciaj societoj aliĝintaj al nia festo; en flankaj logioj sidis ankaŭ S-ino Zamenhof akompanata de diversaj aliaj sinjorinoj. Kun la laŭtaj sonoj de l'orgeno kiu ludis nian himnon starigis la tuta ĉeestantaro kaj emociis ĝin kantadis; tuj poste parolis S-ro Von Frenkell, prezidinto de la lasta kongreso en Helsinko, deklaris la nunan malfermita kaj proponis la estraron por la venontaj kunsidoj. Profesoro D-ro Dietterle el Leipzig, elektita kiel prezidanto de la XV^a, faris sian tre interesan paroladon, salutis la aŭtoritatojn de la germana respubliko kiuj tiel multe helpis per sia apogo al la Kongreso, rememorigis pri niaj mortintaj kunatantoj kaj salutis kaj dankis por ŝia ĉeesto S-inon Zamenhof; aŭdinte ŝian nomon kaj ŝin vidinte, fortega kaj longa ovacio ŝin salutis entuziasme. S-ro Ŝtatssekretario Von Schulz, starigis kaj en la nomo de la Prezidanto de la Germana Respubliko S-ro Ebert, alta protektanto de nia Kongreso, kaj de la Ministerio por la Interno li diris sian saluton al la kunveno, kaj faris tre agrablan por ni paroladon; tiu estis tuj tradukita al Esperanto kaj ĝi aperis stenografiita en Esp. Triumfonta en kies paĝoj vi sendube ĝin jam legis. En Esperanto faris sian paroladon la Urbestro de Nürnberg D-ro Luppe; post li salutis la kongreson la prezidanto de la L. K. K. D-ro Ledermann, kaj tuj venis la bonega parolado de S-ro Privat el Genevo kiu kolektis longan kaj aproban aplaudadon de la ĉeestantaro. Ankoraŭ salutis la kunvenon la oficialaj reprezentantoj de la registaroj aliĝintaj kaj la delegitoj de Internaciaj Societoj. Vere solena kaj impona manifestacio estis la Malferma Kunsido de nia ĉefa esperanta festo.

Posttagmeze en apuda konstruaĵo speciale al tio destinata, okazis la multnombraj fakkunvenoj, pri kiuj kompreneble mi ne raportos ĉar mi havas nur unu korpon kaj ne povis esti tie samtempe: tial mi diru ke mi nur ĉeestis tiun de Internacia Scienca Asocio, kiu plej multe interesis min; la kunsido estis tute okupita de organiza laboro, rekomendoj kaj kritikoj pri la gazeto, kaj diskuto pri teknika vortaro.

Vespere en la granda kaj bela urba teatro okazis la prezentado de la konata muzikdramo de Wagner «La Majstrokantistoj de Nürnberg»: la loko ne sufiĉis por ĉiuj kongresanoj; laŭ diro de la feliĉuloj kiuj povis ĉeesti, la ludado estis tre ĝusta kaj arta. Ni kaj multaj aliaj, kompreneble, kiuj restis sen bileto por la opero, tamen sufiĉe bone amuziĝis en la kongresejo, kie la redakcio de «Literatura Mondo» regalis nin per Kabareda Vespere. Niaj hungaraj samideanoj F-inoj Péchan, Noiret kaj S-roj Baghy, Kalocsay, Sarossy, Hevesi k. c. tre ĉarme kaj arte ludis la teatraĵojn, kantojn, dekla-

mojn, k. c. Tre amuziga estis la ŝerca dialogo de Karinthy «Du Psikiatroj»; entute bela vespero.

La 3.^{an} de Aŭgusto matene okazis la I^a laborkunsido, en kiu salutis la kongreson la naciaj delegitoj, kaj estis komencita la diskutado pri la raporto de U. E. A. Tagmeze antaŭ la monumento de la fama pentristo kaj gravuristo Alberto Dürer, naskiĝinta en la urbo, kolektiĝis la tuta kongresanaro kaj post diversaj paroladoj laŭdantaj lian valoran kaj tutmonde konatan verkaron, la Prezidanto de la Loka Kongresa Komitato en ĉies nomo demetis honoran surskribaĵon ĉe la bazo de la monumento.

Posttagmeze okazis diversaj fakaj kunvenoj kiujn mi ne ĉeestis. Kun kelkaj eksterlandaj gesamideanoj ni iom ekskursis tra la belaj kaj pentrin-daj stratoj de la urbo; ni laŭiris la muregojn kiuj kun siaj fosaĵoj tute ĉirkaŭas kaj fermas la malnovan Nürnberg, ni vizitis la katedralon de Sankta Laŭrenco, la Urbdomon, la Kastelon, la malnovan domon de Dürer, kiu konservas ankoraŭ tute saman aspekton kiel dum la XV^a jarcento kiam la fama pentristo okupis ĝiajn ĉambrojn; la urbo zorgas pri la konservado de la domo kaj tie aranĝis interesan kolekton de liaj verkoj per kio fariĝas la vizito ankoraŭ pli agrabla.

Vespere en la salono de la Kongresejo, ni havis tre belan kaj aŭdindan Madrigal-Koncerton; urba kant-societo regalis nin per siaj kantoj, ĉiuj en Esperanto; fervoraj aplaŭdoj premiis kiel dece ilian taskon. Samtempe okazis en Katarina Preĝejo la Blindula Koncerto kiun partoprenis ankaŭ granda nombro de kongresanoj; interese estos ankaŭ raporti pri la granda nombro de blindaj esperantistoj kiuj kolektiĝis en Nürnberg kaj havis tie siajn kunvenojn. Ankaŭ samtempe okazis en aliaj salonoj de la kongresejo paroladoj pri Sporto, S-ro Ojander (Helsinki) kaj pri Australio S-ro Drummond (Melbourne).

Sabaton, la 4.^{an} matene okazis la diversaj diservoj kun esperanta prediko: en la Madona Preĝejo por katolikoj, en Sebalda Katedralo por protestantoj kaj en la Sinagogo por hebreoj. Posttagmeze la kuracistoj kolektiĝintaj en la kongreso faris ekskurson al la Universitato en Erlangen por tie viziti la plej modernajn eltrovojn en la fako de Roentgen-radioj.

Vespere en la Kongresejo okazis grava Instrument-Koncerto, kiun ludis urba orkestro; la muzikaĵoj, verkoj de Mozart, Weber, Beethoven kaj Wagner havis la plej grandan sukceson. Ankoraŭ en la sama tempo okazis parolado de S-ro Böning (Stuttgart) pri la Bahaista Movado.

Dimanĉon la 5.^{an}, matene je la sesa la Nürnberga stacidomo estas tute almitita de la kongresanoj; nur esperanton oni aŭdas sur la peronoj. La tago estas dediĉota al ekskurso al la bela somerrestadejo Rothenburg. Tio ĉi estas vilaĝo kun 9.000 loĝantoj, kuŝanta je proksimume tri horoj da veturado el Nürnberg; ĝi estas tre antikva imperiestra vilaĝo, kiu plene konservas ankoraŭ en la stilo de siaj domoj kaj konstruaĵoj la karakteron de la mezepokaj tempoj. Du longaj specialaj vagonaroj estis pretaj por la transportado de la kongresanaro; en Rothenburg ni alvenis je la naŭa kaj duono,

En la granda placo antaŭ la bela Urbdomo akceptis nin per bonvenanta parolado la Urbestro al kiu respondis D-ro Ledermann; tuj poste en la salono de la Urbdomo tiucele aranĝita okazis la fama prezentado de la «Majstro-Trinko», tradicia epizodo el la Tridekjara Militado, okazinta en la sama domo kie nun la loĝantaro ludas ĝin ĉiujare en la pentekostaj tagoj; honore al la kongresanaro en tiu tago ili ludis la faman epizodon du fojojn, matene kaj posttagmeze por ke al ĉiu estu ebla vidi ĝin. Kvankam la verko estis ludata en germana lingvo, tamen la ludo estis sufiĉe komprenebla kaj precipe la ludantoj aspektis vere kiel profesiaj aktoroj: neforgesebla estos por mi la bela spektaklo kiun mi ĝuis kaj pri kiu mi rajtas diri ke ĝi estis la plej interesa kaj vizitinda kongresa spektaklo. Posttagmeze kelkaj paroj de vilaĝanoj kun malnovaj kostumoj montris al ni kelkajn specimenojn de naciaj dancoj. Post promenado tra la antikva vilaĝo kaj tra la pentrindaj ĉirkaŭaĵoj oni reveturis al Nürnberg kie ni alvenis je la noktomezo.

London, la 6^{an} matene, II^a Laborkunsido, en kiu estis elektitaj la personoj kiuj konsistigos de nun la Centran Komitaton de la Esperanto-Movado: S-roj Privat, Page, Warden, Dietterle, Hromada kaj Kenn, estas elektitaj por la diversaj postenoj; sekvas diskutoj pri la organizo de U. E. A. kaj pri la raporto de la provizora Centra Komitato kiu funkciis ĝis la kongresaj tagoj. Tagmeze 1.500 gekongresanoj kuniĝis por la oficiala festeno kiu okazis en la granda salono kaj estis prezidata de S-ino Zamenhof kaj la estraro de la Kongreso. La manĝo estis tre simpla pro la malfacilaj ekonomiaj cirkonstancoj de la lando, tamen granda entuziasmo regis en ĉiuj tabloj, internacia babilado gajigis la korojn, kaj je la fino ni aŭdis la kutimajn kaj eble eĉ iomete tro abundajn tostojn.

Vespere en la Urba Teatro okazis la prezentado de la drama verko de Lessing «Natan la Saĝulo» tradukita de S-ro Karl Minor. La aspekto de la teatro estis vere belega: sufiĉos diri ke ankaŭ ne ĉiuj kongresanoj trovis lokon. La ludado kaj enscenejigo de la verko estas efektive laŭdinda kaj la prononcado de la aktoroj perfekta, tiel ke la spektatoroj atente povis ĝui la belaĵojn de la verko. Bedaŭrinde la verko estas pli tauga por intima legado ol por prezentado en teatro kie oni amas pli da movado kaj da rapida dialogo; almenaŭ tiu estas mia persona gusto kaj prefero, sed ankaŭ de aliaj mi aŭdis saman opinion; kompreneble oni devas ankaŭ atenti al tio ke ĝi ne estas verko moderna, kaj sekve verkita laŭ tute aliaj reguloj ol nunaj. La aktoroj, tamen, vidis sian bonegan taskon rekompencata per longa, ĉiam renovigita, aplaŭdado.

Mardon, la 7^{an} matene, III^a Laborkunsido, en kiu plej grava decido estas la elektado de komercaj delegitoj de U. E. A. S-ro Privat raportis pri la Venezia Konferenco kaj ĝiaj efikoj, oni esprimis la deziron ke tiuj ĉi specialigitaj konferencoj estu daŭrigataj; oni legis la malfavoran al Esperanto rezolucion de la Intelekta Komisiono de la Ligo de Nacioj kaj oni decidis ne plu fari iun paŝon en la Ligo ĝis kiam la registaro en Francujo ne montrus sin tiel malfavora al la akcepto de Esperanto.

Je la dekdua S-ro Drezen, prezidanto de la Tutruslanda Soveta Unuiĝo, faris tre interesan privatatan paroladon pri la stato de la ekonomio en Ruslando; tiu ĉi parolado vekis tre grandan intereson kaj multaj kongresanoj plenigis la salonon en kiu ĝi okazis. Vere S-ro Drezen montris sin lerta parolanto kaj ankoraŭ pli bona polemikisto kiam li respondis al la multaj demandoj al li faritaj de la ĉeestantoj. Al mi persone plaĉis ke la esperantistoj ne timas paroli pri aktualaĵoj kaj ke oni aŭdas paroladojn ne plu pri grizaj, senenhavaj temoj, sed pri viglaj kaj vivinteresaj demandoj.

Vespere oni havis la tradician kostumbalon: multe da paroj dancis kaj dancadis ĝis noktomezo; kelkaj ankaŭ vestiĝis per siaj pitoreskaj naciaj kostumoj kiuj per siaj elvidiĝaj koloroj agrable nuancis la salonon. Rimarkinde estas ke en Germanujo ĉiuj amuzajoj komenciĝas tre frue en la vespero, plej ofte je la sepa kaj duono kaj finiĝas en la sama horo en kiu ĉe ni oni komencas la amuzadon. Tio ĉi kaŭzis ke ni ĉiam malfruis precipe vespere.

Merkredon, la 8^{an} matene okazis la Ferma Kunsido: multe da deziresprimoj estis voĉdonitaj pri kiuj raporti estus al mi tro malfacile; oni pridiskutis longe la proponojn por okazigo de la venonta kongreso. Proponoj venis tiucele el Bruselo, Vieno kaj Sofio; el Milano por la 1925^a jaro. Pro neebleco de interkonsento oni lasis la zorgon fari elekton al la Centra Komitato kiu post unu monato konigos sian decidon. La plej favora opinio montriĝis tamen por Sofio. Sekvis la dankaj paroloj por la Loka Komitato kiu tiel bone aranĝis la kongreson kaj per nova kunkantado de «La Espero» finiĝis la bela kaj granda XV^a Kongreso.

MARIAN SOLA

La Direkta Komitato de K. E. F.

La nova Direkta Komitato de «Kataluna Esperantista Federacio» konsistas nun, ĉar ne ĉiuj elektitoj en nia lasta Kongreso akceptis la postenon, el la jenaj samideanoj: Prezidanto: S-ro Joan Amades; Vicprezidanto: S-ro Ramon Soler; Sekretario: S-ro Romà Guardiet; Vicsekretario: S-ro Jaume Claramunt; Kasisto: S-ro Eduard Capdevila; Administristo: S-ro F. Rossell; Voĉdonantoj: S-ro Joan Castells, S-ro Antoni Durà, S-ro Joan Gili, S-ro Jaume Grau, S-ro Conrad Domènech, S-ro R. Montserrat.

Belulino Iluzio

De trapasanta belulin'
 en mia kor' la bildo restis.
 Ŝi dum momento ravis min
 kaj ho malĝoj'! tuj reforestis.

Sed dum moment' en mia kor'
 naskiĝis ĝojo kaj admiro.
 Pri ŝi vivadas rememor'!
 Pro ŝi turmentas min sopiro!

Dolĉa rigardo ravis min,
 gracia gesto,
 kaj pli ol tiu de reĝin'
 hela majesto.

Ŝiaj okuloj — fajra ard' —
 malgraŭ nigrec' montriĝis lumaj.
 Ŝia vizag', ŝia rigard',
 je am-odor' estis parfumaj.

Ŝi pasis for kvazaŭ vizi'
 ekforprenante mian volon.
 Pro mia ĵusa ampasi'
 mi falis tuj en senkonsolon!

Dolĉa rigardo ravis min,
 gracia gesto,
 kaj pli ol tiu de reĝin'
 hela majesto.

Belmova paŝ' — milda promen' —
 donis al ŝi palman gracion,
 noblecon havis la mien',
 la tuta korpo harmonion.

Ŝia belec' en malproksim'
 iom post iom malaperis,
 kaj mia korpo kaj anim'
 pro amaj vundoj eksuferis.

Dolĉa rigardo ravis min,
 gracia gesto,
 kaj pli ol tiu de reĝin'
 hela majesto.

Radia ĉarmo kaj majest'
 estis por mi feliĉ-promeso,
 kaj la graci' de ŝia gest'
 ŝajnis al mi milda kareso.

Sed vel la kara belulin'
 restis por ĉiam — fantazio!
 La cel' de mia korinklin'
 konstante estis — l'Iluzio!

En persekut' de l'Iluzi'
 mia junec' kaj viv' elfluis,
 kaj de l' nektar' de l' Ampasi'
 eĉ unu guton mi ne ĝuis.

Do ĉar la revo iĝis jam
 mia dolor' kaj mia forto,
 ke l' Iluzio pri la Am'
 min akompanu ĝis la Morto!

Dolĉa rigardo ravis min,
 gracia gesto,
 kaj pli ol tiu de reĝin'
 hela majesto!

JAUME GRAU CASAS

Alvoko al la Xaj Internaciaj Floraj Ludoj

Al la esperantistaj verkistoj:
La Komitato de la Xaj Internaciaj Floraj Ludoj vin salutas kaj invitas partopreni en la jenaj konkursoj.

ORDINARAJ TEMOJ

ORIGINALAJ TEKSTOJ

- I. — Originala versaĵo kantanta *Amon*.
- II. — Originala *Ama* verko en prozo.

TRADUKITAJ TEKSTOJ

- I. — Traduko de unu el la jenaj versaĵoj:

VISIONS DE CATEDRALS

URBI ET ORBI

I

SANT PERE DE ROMA

Puja el romeu per l'ampla escalinata,
passa el lllindar que és terme de sa via,
i en veure aquell gran temple, s'extasia
i caient de genolls, en plor esclata.

Sia vingut del Nord, de platja ingrata,
o dels soleis benignes del Migdia,
aquí troba sa llar, i la alegria
en sa mirada atònita es retrata.

Més que del or i jaspi la riquesa,
més que del lloc la colossal grandesa,
sent de sa Fe el bategar pregon;

i orant de Pere i Pau davant la tomba
li apar que per la cúpola s'esbomba
el *Credo* salvador per tot el món.

II

EL «DUOMO» DE MILÁN

Com si en rúfola nit s'hagués despresa
una allau del Montblanc que amb boja fúria
saltant i rebotent en la planúria,
informe clapissar, quedés extesa;

del geni dels llombards fou digna empresa
el fer d'un munt de roca una boscúria
de pinàculs florits on la cantúria
dels ocells refilets amb suau dolcesa.

Si el sol entre els trepats hi joguineja,
la lluna amorosida s'hi rabeja
dins la selva de marbre cisellat;

mentre d'àngels i sants magna corona
fa d'escambell sublim a la Madona
que des del cim abrigo la ciutat.

Retorn

Les fades de la alpina cordillera
si en nits de clar-de-lluna van dançant,
potser guaiten geloses la encisera
blanca tofa del «Duomo» de Milán.

III

«NOTRE DAME» DE PARIS

Pel Sena corren aigües llotoses,
els anys s'empenyen en curs fatal,
races i gèneres passen frissoses,
sols resta immòbil la Catedral.

Turbes frenètiques de mans sagnoses
ha vist entrar-ne per son portal;
i en grans diades, noces fastuoses
han fet del temple tron imperial.

De ses bessones torres, sapades,
que la flanquegen, les veus sagrades
encara alegren els cors creients;

i si del púlpit vibrant ressona
veu apostòlica que al hom sermona,
la veu francesa de aquella trona
es veu que escolten totes les gents.

IV

LA CATEDRAL DE BURGOS

Creixia fort el regne de Castella
dels cristians a la empenta victoriosa;
i com Ara Votiva esplendorosa
s'alçava d'eixa Seu la meravella.

Convertit el pedreny en randa bella
i el dur granit en floracions de rosa,
s'enfila amunt la filigrana airosa
signant el vol de la nació novella.

Avui que de tants sigles la besada
la burgalesa Seu ha consagrada
com del art ogival excels primor,
admirat de la pètria orfebreria
diu l'espanyol: «A fe se'l mereixia
un tal sepulcre el Cid Campeador».

V

LA SEU DE TARRAGONA

Per muradals ciclòpics estotjada
com joia de cristiana arquitectura,
la Seu de Santa Tecla, dalt l'altura,
mostra sa noble faç pel sol colrada.

De pau i serenor mística estada
si a meditar un català s'hi atura,
de la robusta arcada en la nervura
la fibra de sa raça hi veu marcada.

Quan puja l'Arquebisbe a l'ara santa
 sap que trepitja amb sa beneita planta
 desferres del que fou temple augustal;

i així ostentant la secular corona,
 del nostre mar emmirallant-se en l'ona,
 és encar Tarragona la Imperial.

JAUME COLLELL

II. Traduko de la prozaĵo «El gorc blanc», de Martí Genís i Aguilar. (El-dono de «Biblioteca d'Autors Vigatans»).

La du eminentaj aŭtoroj, ambaŭ loĝantaj en la kongresurbo Vich, afable donis la permeson por tradukado de iliaj verkoj.

EKSTERORDINARAJ TEMOJ

- I. — Premio de la Ekscelenca Urbestro de Vich: 300 pesetoj. Temo: Originala verko.
- II. — Premio de Lia Moŝto D-ro Francisco Muñoz, Episkopo de Vich: 100 pesetoj. Temo: «La Katolikismo kaj la Paco».
- III. — Premio de Lia Moŝto S-ro Albert Rusiñol, Parlamenta deputito de Vich: Artobjekto. Temo: Laŭvola.
- IV. — Premio de la «Terkulturista Ĉambro Ausetana»: 50 pesetoj. Temo: Laŭvola.
- V. — Premio de la «Terkulturista Sindikato» de Vich: 50 pesetoj. Temo: Laŭvola.
- VI. — Premio de la «Vika Industria Societo»: 50 pesetoj. Temo: Laŭvola.
- VII. — Premio de la «Katolika Junularo»: 50 pesetoj. Temo: Traduko de versaĵo aŭ prozaĵo de la fama poeto kataluna Verdaguer.
- VIII. — Premio de la Grupo «Vika Esperantistaro»: 100 pesetoj. Temo: Originala teatraĵo aŭ novelo.
- IX. — Premio de la «Kanariistoj de Vich»: Bela ekzemplero de la famaj Vikaj kanarioj en latuna kaĝo. Temo: «La amo al la birdoj».
- X. — Premio de la komerca firmo «Vda. de J. Sendra»: Tipa kolbaso de la speciala ellaborado kiu famigis la urbon Vich. Temo: «Bonhumora versaĵo». (La donacanta firmo oferis sendi en konvena pakajo tiun «premion» al iu ajn lando).
- XI. — Premio de «Vika Kazino»: 50 ptoj. Temo: Laŭvola.
- XII. — Premio de «Kataluna Esperantisto»: Dumviva abono al la gazeto. Temo: «Pri la esperanta versfarado».
- XIII. — Premio de «Ateŭeu Enciclopèdic Popular»: 25 ptoj. Temo: Laŭvola.
- XIV. — Premio de la Grupo «Barcelona Stelo»: Tri lukse bnditaj volumoj

enhavantaj la faman tradukaĵon de Kabe «La Faraono». Temo: Rakonto pri «Kio plej impresis min dum mia vivo».

Aliaj eksterordinaraj premioj espereble estos proponataj. Ni anoncos ilin en proksima numero de «Kataluna Esperantisto».

Inspiron al ĉiuj por la gloro de nia Literaturo!

Th. CART, *prezidanto*. — Julio BAGHY. — Jacinto BREMÓN. — Jacinto COMELLA. — Estanislau PELLICER. — Jaume GRAU CASAS, *sekretario*.

Barcelona, Septembro 1923.

NOTOJ

I. — La aŭtoroj de la kvar premiitaj Ordinaraĵoj Temoj (*Originalaj Tekstoj I, II; Tradukitaj Tekstoj I, II*) ricevos lukse binditan ekzempleron de la verko «Amfitriono» de la senmorta Molière, majstre tradukita de Sinjoro E. Legrand.

II. — Al la aŭtoro de la plej bona teksto (versaĵo aŭ prozaĵo) el la kvar ordinaraĵoj premiitaj verkoj, la Komitato aljuĝos la *Naturan Floron* kaj la rajton elekti Reĝinon de la Festo.

III. — La verkoj prezentotaj devas esti verkitaj en plene *Fundamenta Esperanto* kaj ne ankoraŭ eldonitaj nek anoncigitaj.

IV. — La Festo de la X^a Internaciaj Floraj Ludoj okazos en Vich, dum la XI^a Kongreso de «Kataluna Esperantista Federacio», en Junio 1924.

V. — Sur la manuskriptoj — kiuj devas esti ricevitaj antaŭ la 15^a de Aprilo 1924 de la Sekretario de la Floraj Ludoj (S-ro Jaume Grau Casas, Claris, 72, Barcelona) — oni devas skribi devizon, kaj sendi en koverto fermita, kiu portos la saman devizon, la nomon kaj adreson de la verkinto.

VI. — Manuskriptoj ne estos resendataj, eĉ se ili alvenis post la datolimo por akcepto de verkoj. Oni konservu kopion de la manuskriptoj.

VII. — La membroj de la Juĝontaro partoprenos en neniu el la konkursoj.

VIII. — La komitato publikigos la verdikton per «Kataluna Esperantisto» kaj per la esperantaj kaj katalunaj gazetoj kiuj bonvolos ĝin represi.

IX. — La premiitaj verkoj fariĝos propraĵo dum unu jaro de la Komitato de la Floraj Ludoj, kiu zorgos pri ilia publikigo sur «Kataluna Esperantisto» aŭ «Literatura Mondo». Permeson por reprodukto dum tiu unua jaro oni devas peti de la Redakcio de K. E.

X. — Eventuala aljuĝo de «Subpremioj» nur signifas honoran mencion, ĉar ne estas iuj efektivaj premioj krom tiuj difinitaj en la nuna Alvoko.

Bibliografio

L'ESPERANTO COMME LANGUE AUXILIAIRE INTERNATIONALE — ESPERANTO AS AN INTERNATIONAL AUXILIARY LANGUAGE. Ligo de Nacioj. Raporto de la Ĝenerala Sekretario al la tria Kunveno, Septembro 1922.

Interesa dokumento, tre valora kiel propagandilo, kiun oni devus aĉeti kaj sendi al ĉiuj Bibliotekoj, Asocioj, Gazetoj, k. t. p. Ĝi enhavas amason da informoj donitaj de la Naciaj Societoj pri la lastaj progresoj de Esperanto en ĉiuj kampoj. Aĉetebla ĉe «Universala Esperanto-Asocio».

CONFÉRENCE INTERNATIONALE SUR L'ENSEIGNEMENT DE L'ESPERANTO DANS LES ECOLES, GENÈVE, ABRILLO 1922. Institut J.-J. Rousseau (Ecole des sciences de l'éducation).

Raporto en franca lingvo pri la Konferenco sukcese okazinta dum la lasta jaro. Bonega propagandilo. Prezo: 50 svisaj centimoj. Aĉetebla ĉe U. E. A.

INTERNACIA KONFERENCO PRI LA INSTRUO DE ESPERANTO EN LERNEJOJ. Resuma raporto en Esperanto, simila al la antaŭa. Prezo: 50 svisaj centimoj.

ATTI DELLA CONFERENZA INTERNAZIONALE PER LA LINGUA COMUNE DEL COMMERCIO E DEL TURISMO, VENEZIA, ABRILLO 1923. Itala Komerca Ĉambro por Svisujo.

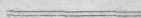
Broŝuro en itala lingvo pri la laste okazinta Konferenco pri Esperanto en Komerco. Aĉetebla ĉe A. Paolet, S. Vito al Tagliamento (Italujo). Prezo: 2 liroj.

COMMERCIAL CONFERENCE AT VENICE, APRIL 1923. REPORT OF THE DELEGATE OF THE LONDON CHAMBER OF COMMERCE.

Propaganda broŝuro pri la Komerca Konferenco, aĉetebla ĉe la «Brita Esp. Asocio», 17, Hart Street, London W. C. 1.

L'ESPERANTO ET LA LUTTE DES LANGUES, de Leon Agourtine. Eldono de la «Société des Amis de l'Esperanto».

Tre interesa propagandilo havebla ĉe la Centra Oficejo Esperantista, 51, rue de Clichy, Paris. Prezo: Fr. 0'50.

Senfadena parolado pri kaj en Esperanto

Por la unua fojo en la historio de la esperanta movado, estas farita parolado en Esperanto adresita al samideanoj en ĉiuj partoj de Eŭropo. Tiu kiu havas tiun honoron, estas S-ro John Merchant, Prezidanto de la Brita Esperantista Asocio. S-ro Merchant parolis ĉe la Londona Brodkasta Stacio, je Sabato, 20^a Oktobro; lia temo estis: «Esperanto: the Only Cure for a Tongue-Tied World» (Esperanto: la Sola Kuracilo por Lango-ligita Mondo).

Kiel la titolo montras, lia parolado estis sufiĉe humora, kaj ŝerca, pro tio, ke la parolado okazis je Sabato vespere, kiam oni kutime ludas dancmuzikon. Kvankam la pli granda parto de lia parolado estis en la Angla lingvo, S-ro Merchant, tamen, parolis iomete en la kara lingvo, kaj ni havas plezuron presi ĉi kune liajn esperantajn parolojn, jene:

«Miaj karaj samideanoj,

En la nomo de la tuta Brita Esperantistaro, mi salutas vin tutkore hodiaŭ, kaj esperas, ke miaj vortoj, dissendataj je la nuna momento por la unua fojo el Anglujo per la senfadena telefono, atingos viajn orelojn klare, kaj plenigos viajn korojn per ĝojo.

Mi esperas, ke la rezultato de la eksperimento estos tiel granda, ke la sendado de novaĵoj en nia kara lingvo, fariĝos ĉiutaga afero.

Por helpi tion, bonvolu sendi al la oficejo de la Brita Esperantista Asocio, poŝtkarton por ke ni povu prezenti al la Senfadena Telefona Kompanio, bonan ateston ke Esperanto estas vivanta kaj potenca lingvo, kaj tute taŭgas por la disvastigo de gravaj novaĵoj tra la tuta mondo.

Mi salutas la gesamideanojn en ĉiuj regionoj de la mondo, kaj al la Britaj geamikoj, kiuj faris specialajn aranĝojn, mi sendas miajn tutkoraĵojn bondezirojn, kaj esperas, ke mi sukcesis kontentigi ilin per mia unua parolado per la senfadenaj ondoj.

Mi salutas la gesamideanojn, kiuj kunvenas hodiaŭ en Bern, kaj esperas, ke la aranĝoj de ili faritaj por min aŭdi, bone sukcesos.

Nia movado senĉese pligrandiĝas rilate fortecon, influcon kaj entuziasmon, kaj se ni nur daŭrigos niajn klopodojn vigle, pacience kaj kuraĝe, post nelonga tempo, mi estas certa, ke ni atingos nian celon en Gloro.

La tempo je mia dispono jam forflugis. Tial, mi devas saluti vin per la vortoj. Bonan nokton, karaj geamikoj. Ĝis la revido».

Tuj post la parolado, S-ro H. A. Epton, la aranĝinto, ricevis poŝtkartojn kaj leterojn ne nur el ĉiuj partoj de Britujo, sed ankaŭ el aliaj landoj, ekz. Francujo, Holando, Svisujo, Danmarko, k. t. p. Ĉiu diris, ke ili aŭdis la paroladon tre klare, kaj ke la esperantaj vortoj estis tute kompreneblaj.

Ni esperas, ke ĉiuj personoj, kiuj aŭdis la paroladon, speciale tiuj kiuj loĝas ekster Britujo, *TUJ* skribu rekte al la British Broadcasting Company, 2 Savoy Hill, Strand, London, W. C. 2., kaj petu ke ili aranĝu pluajn esperantajn paroladojn. Se multaj personoj tiel skribos, tio plej certe influos la Kompanion. Oni skribu nacilingve kaj Esperante.

Enlanda Kroniko

BARCELONA. — En la «Escola del Treball», teknika lernejo por laboristoj oficiale subtenata de la «Mankomuneco de Katalunujo», la 5^{an} de septembro, S-ro Jaume Grau faris paroladon: «Esperanto, internacia helpa lingvo», antaŭ pli ol 100 ĉeestantoj. La parolado estis aŭskultata kun granda intereso kaj eble oni malfermos en tiu lernejo kurson de Esperanto.

— La 15^{an} de septembro, en la sidejo de «Kataluna Esperantista Federacio», S-ro Marian Solà paroladis raportante pri la sukceso de la lasta Universala Kongreso de Esperanto en Nurnberg. Ĉeestis multaj samideanoj, inter ili reprezentantoj de ĉiuj Barcelonaj Grupoj, kaj granda publiko.

— Funkcias en Barcelona kelkaj Esperantaj kursoj, kiuj estas gvidataj de la jenaj sindonaj samideanoj: «Barcelona Esperanta Societo», S-ro Pastro Planell; «Paco kaj Amo», S-ro Roig; «Nova Sento», S-ro Artur Domènech; «Barcelona Stelo», S-ro Antoni Durà; «Enciklopedia Popola Ateneo», S-ro Borrell. Ankaŭ estas instruata Esperanto ĉe la «Liceo» de S-ro Dalmau kaj ĉe la «Salesianaj Lernejoj».

— Sur la ĵurnalo «La Publicitat» aperis artikolo enhavanta la katalunan tradukon de du notoj el la «Parolejo» de «Esperanto Triumfonta», verkita de S-ro Degenkamp (Nederlando) kaj S-ro Kratochvila (Slovakujo), responde al sensencaj vortoj de iu svisa sinjoro pri la katalunoj kaj ilia lingvo. Oni atentigis, je la fino de la artikolo, pri tio ke la esperantistoj multe helpas al la konigo de la kataluna popolo, pere de esperantaj tradukoj el la kataluna literaturo.

— La societo «Paco kaj Amo» malfermis esperantajn kursojn por komencantoj, progresintoj kaj pri lingvistiko. En la inaŭguro profesoro Delfi Dalmau tre trafe paroladis pri la esperanta gramatiko kompare al aliaj lingvoj, kaj pri la interna ideo de Esperanto. En la granda nombro da ĉeestantoj oni rimarkis ĉe la neesperantistoj grandan aprobon al tiu parolado.

Partoprenis en niaj vendredaj rondoj gesinjoroj Zapater kiuj per parolado rimarkigis al ni la utilon de Esperanto. Sekve, post la parolado de niaj karaj vizitintoj, nia samideano kaj kunsocietano S. Alberich tradukis la sencon de la dirita parolado, tial ke inter la ĉeestantoj estis kelkaj kiuj nuntempe lernas Esperanton. Fine oni disvendis portretojn de nia majstro kies profito estas dediĉita al Esperanta Ligilo. Entute, estis semajno plena je vigleco kiu certe taŭgos por akiri novajn adeptojn al nia esperanta afero. — D.

La nuna numero estas submetita al la milita cenzuro.

Ni esprimas nian dankon al la bona samideano S-ro Luis Santamarina, polica oficisto, kiu afable helpis nin en tiu ĉi afero.

Nia Dekunua Kongreso en Vich

Malgraŭ ĉiuspecaj malhelpoj, ni povas jam certigi ke la XI^a Kongreso de la Kataluna Esperantista Federacio okazos kun la kutima soleneco en la urbo Vich, dum Junio 1924.

Per la nombro kaj valoro de la premioj atingitaj el la Vik'aj publikaj korporacioj kaj societoj, por la Floraj Ludoj, oni povas konstati kiom favora estas al Esperanto la tradiciema urbo Vich.

La tieaj samideanoj, gvidataj de nia entuziasma amiko S-ro Jacinto Comella, certe klopodos ke la kongreso okazonta en ilia urbo estu tiel hela kiel la antaŭaj.

Niaj legantoj scias per kiom da surprizoj regalis la kongresanojn niaj Manresaj amikoj en la lasta Kongreso. En Vich oni intencas superi ĉion viditan, rilate al bona organizo, festoj kaj soleneco. Ĉar la venontaj Floraj Ludoj estos la X^aj, oni ankaŭ intencas festi tiun Jubileon per specialaj aranĝoj.

Propagandu inter viaj amikoj, malnovaj esperantistoj, por ke la proksima kongreso kataluna estu la plej ĉeestata!

Eksterlandaj samideanoj venu admiri la belecon de nia Festo de la Floraj Ludoj!

Ili ĉiuj restos plene kontentaj pri ĉio, kion jam nun preparas niaj agemaj kaj fervoraj amikoj el Vich.

Por "Kataluna Esperantisto"

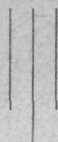
Ni ricevis la jenajn mondonacojn por forigi la ekzistantan deficiton: S-ro J. Bofill (Palma de Mallorca), 50 ptoj.; S-ro Valentí Alavedra (Terrassa), 50 ptoj.; F-ino Palmira Castellví (Barcelona), 10 ptoj.; S-ro Pastro Josep Casanovas (Girona), 5 ptoj.; S-ro Josep Ventura (Terrassa), 5 ptoj.; S-ro R. G. (Barcelona), 75 ptoj.; S-ro Joan Ratés (Rubí), 14 ptoj.

Nian koran dankon al la malavaraj donacintoj!

VERKOJ DE PUJULÀ

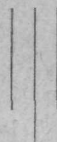
AĈETEBLAJ ĈE K. E. F.

Vocabulari
Català-Esperanto

PREZO: 3 PTOJ.

Vortaro
Esperanto-Kataluna

PREZO: 3 PTOJ.

La Grafo
erarinta

Ĉarma originala rakonto. Volumeto tre lukse presita, kun desegnaĵoj de Torné Esquius.

PREZO: 0'50 PTOJ.

Naivulo -
Karabandolo la
plugisto -
Fiŝkaptisto kaj Rigardanto

Originalaj rakontoj, kun desegnaĵoj de Torné Esquius, Lukse presita volumeto.

PREZO: 0'50 PTOJ.

AL LA GRUPOJ NI FARAS 25 % DA RABATO

L'ESPERANTO A COP D'ULL

ALFABET. — A, b, c (ts), ĉ (tx), d, e (i), g (gue, gui), ĝ (tj), h (aspirada), ĥ (fortament aspirada), i, j (i), ĵ (j), k, l, n, o, p, r, s (ss), ŝ (ix), t, u, ŭ, v, z (s).

L'accent tònic recau sempre en la penúltima síl·laba.

LA

article determinatiu

el, els
la, les

J

(sona ĵ)

forma el plural

faktoj, manoj
okuloj, animoj

IN

sufixe per a formar el femeni

sinjorino, reĝino
katino, leonino

O

terminació substantiu

lakto
urbo
komerco
(comerc)

A

terminació adjectiu

blanka
antikva
komerca
(comercial)

I

terminació verb (infinitiu)

kompreni
labori
komerçi
(comerciar)

E

terminació adverbial

klare
konstante
komerce
(comercialment)

CONJUGACIÓ DEL VERB

AS

temps present

IS

temps passat

OS

temps futur

US

mode condicional

U

mode imperatiu o subjunctiu

Mi skribas
Jo esric

skribis
escrigui

skribos
escriuré

skribus
escriuria

skribu
escrigui

Els verbs compostos es conjuguen amb el verb auxiliar *esti* i les formes de participi *ant*, *int*, *ont* (actiu: present, passat i futur) i *at*, *it*, *ot* (passiu: present, passat i futur). *Mi estas skribanta*, jo estic escrivint. *La letero estis skribata*, la lletra fou escrita.

DECLINACIÓ DEL SUBSTANTIU

En Esperanto, tota paraula que reb l'acció d'un verb (complement directe) va seguida de la lletra **N**.

Li vidas min. Ell em veu.
Mi vidas lin. Jo el veig.

Mi skribas la leteron. Jo escric la carta.

En els altres casos, la relació que hi ha entre dos substantius s'expressa per mitjà de les preposicions *al*, *de*, *kun*, *per*, *sur*, *super*, *sub*, *en*, *ekster*, *tra*, *trans*, *antaŭ*, *post*, *inter* i altres.

Al la patro, per la plumo, sur la tablo.